

DIE OLIELAMP

Blad van die Jeug in die Vrye Gereformeerde Kerke van Suid-Afrika

INTERNASIONALE UITGAWE: UITDAGINGS VIR CHRISTENE IN DIE JAAR 2002

INTERNATIONALE SAMENWERKING

Broeders en zusters in onze Here Jezus Christus. Wat is het toch mooi om dit international nummer op deze manier te beginnen. Broeders en zusters in onze Here Jezus Christus. Al zijn wij allemaal nog zo verschillend en komen we allen uit een andere cultuur, toch mogen we ons één weten en voelen in onze Here Jezus Christus. Hij is de grondslag van ons geloof. In Hem zijn wij één grote familie.

Hier voor je ligt een nieuw internationaal nummer van de jongerenredacties van de landen Zuid-Afrika, Australië, Canada en Nederland. Iedere redactie heeft een bijdrage geleverd in de vorm van artikelen. Soms toegesneden op zaken die zich heden ten dage afspelen binnen het land, de cultuur of de kerk en anders toegesneden op een onderwerp dat ons bezig houdt. Of anders een boek bespreking van een veel gelezen of verkocht boek.

Dit internationaal nummer is, voor zover ik kon nagaan, de derde uitgave die we als jongerenredacties doen. De eerste uitgave werd verzorgd door Australië, Zuid-Afrika en Nederland. De tweede door vier landen, Canada als vierde medewerker.

Via E-mail en internet hebben we als jongeren regelmatig contact. Artikelen gaan over en weer. Zo kun je ook regelmatig een artikel van Die Olieelamp (Zuid-Afrika) of van Contender (Australië) in de Reformanda (Nederland) vinden of vice versa. We danken God de Here dat er zo'n samenwerking mogelijk is en dat we dat ook mogen laten zien in dit gezamenlijke internationale nummer.

We wensen je veel leesplezier toe en spreken de wens uit dat dit zeker niet het laatste internationale nummer is, maar dat er meer mogen volgen.

Menja Mollema-Reitsema
(Reformanda Jongerenredactielid)

INHOUD

Internationale Samenwerking	1	Reaksie	10
		Reaksie op: "Die Bybel, Die Psalms en die Hervormers (1)"	10
Internasionale Uitgawe: Australië	2	Sosiaal	11
Calloused Soles	2	Kuber-Kuier met Jolandi van de Weide	11
Internasionale Uitgawe: Nederland	3	Resensies	12
Een Keuze voor het Volk van God	3	Long Walk to Freedom	12
De Synode van Zuidhorn	5	– The Autobiography of Nelson Mandela	12
		Boek Reactie: Deadline	13
Internasionale Uitgawe: Suid Afrika	7	Nog Iets	16
Die Gebrek aan Kennis...	7	Verjaarsdae	16
VIGS – Afrika se Krisis	8		

CALLOUSED SOLES

Sean Wagenaar

When we speak of the challenges facing Christians in 2002, there is a vast array of topics that require our attention and interaction. There are issues in science, in the church, in education, in the arts, in daily living, in politics and management, indeed, in every part of life, that demand thorough investigation and the consequent formulation of a scriptural perspective. There is far more than just a square inch of our lives that desperately needs the redeeming effect of being brought captive to our Lord Jesus Christ. And we are only doing our duty as servants when we devote enthusiasm, time and true commitment to the subordination of our whole life to the norms and purposes of God as He reveals them in His Word. The opportunities to present our lives as sacrifices of thankfulness are many and varied.

However, to move, work and be productive in life, we need a source of energy and power. The unbelievers dash around in circles, believing that their own feet will sustain them and provide them with whatever they consider important and take them to wherever they wish to go. True Christians, however, profess to have naturally useless feet and claim their power and direction from an entirely separate source. So, while some stumble on with calloused, broken and bleeding

soles, we, as children of God, are only too happy to be lifted and empowered by His Holy Spirit.

Aren't we?

While it is important to discuss the issues facing us today, both old and new, I believe it is more important to reflect for a moment on this idea of where we obtain power to find and implement any strategies we devise. For, just as the value of a plan rests completely on the integrity of the foundations, so any attempt to live for God, no matter how well intended, will succeed or fail on the integrity of the spiritual foundation of our life. This needs to be discussed, because even though we speak in reverent tones of the power of God, I believe, from personal observation, that in reality we are leaving the arms of the Lord and gently testing our feet on the ground.

What is it then, that threatens to come between us and complete trust in our heavenly Father?

It has many names. In various discussions and statements it has been called 'the situation', 'circumstances', 'reality', 'the social and cultural context', or 'past experience'. This is that beast that seems to be too much for the Lord to handle. So we admit, "Yes, we know what the Lord wants of us, but consider *the situation*. It's just not possible, it's unrealistic."

And so it begins. We know how we must live, but we worry that the pressure from peers in a certain place is too much to handle. We confess the one true church but appreciate that in reality it is not so simple. We commit to the two-fold purpose of marriage but acknowledge that it is better for the husband-wife relationship if children are postponed for a time. We admit that our places of leisure are not the best, but where else is there to go? We know that our friends often act no differently than the world, but we need to have social contact of some sort! If we bothered to think a little deeper we would understand why our music is offensive to God, but then we couldn't listen to anything. We feel that club discussions are often shallow and artificial, but that is just a stage we go

Redaksies:

Pretoria:

Redaktrise: Tanya de Vente –
tanyadevente@freemail.absa.co.za

Sekretaresse: Carina Bijker

Lede: Wilma Lubbinge
Chris Stolper
Arjan van Houwelingen

Maranata:

Redaktrise: Cora Visser - jrvisser@global.co.za

Penningmeester: Daniël van der Meulen

Sekretaresse: Marie Louise van den Bout

Lede: Cornelia Kerkhoff
Frans Hagg
Johan de Vente

Kaapstad:

Redaktrise: Carina van Alten - carinavalten@mweb.co.za

Artikelversorging: Corrien Geleyne

Jaco Haak

Sekretaresse: Clara van der Vinne

Finansies: Albert Drijfhout

Kontakpersone:

Johannesburg: Marietjie Bijker

Bethal: Eugene du Preez

Springs: Thersa Heuning

Brakpan-Suid: Marcel Brown

Administrasie & uitleg:

Willemien Kleijn - willy_k@freemail.absa.co.za

Gerhard Bijker - gerh@rd.co.za

Ons hoop om *Die Olielamp* 9 keer per jaar uit te gee. Hierdie eksemplaar is ook elektronies beskikbaar by die volgende Internet adres:

<http://www.vgk.org.za/olielamp/>

Koste: R45.00 per jaar

through. We know that smoking is a sin against the sixth commandment, but we all know an old person who did it for years and didn't suffer for it, so why should we worry about it? We know that confessions are important, but they never filled a political membership list. And so it goes on, all presented in an attitude of patronizing wisdom dressed in the cheap robes of good intentions. Society teaches us, secular psychologists instruct us, life occurrences convince us and our own reasoning encourages us, to **be realistic**.

So, do we want to live to the glory of God? "Of course", goes up the indignant cry, "as much as is possible." And it is this ambiguous phrase, which summarises the tendency to leave God and His idealism and look at life with our real insight and practical perspective, from a human level. For this claim, which could send a believer to a martyr's death, loses all beauty when we arrogantly take it upon ourselves to define and qualify the 'possible'.

Thus, when we speak of challenges for Christians in 2002 and onward, I propose that we do not speak firstly of genetic research, or environmental concerns, or doctrinal shifts, or the abuse of drugs and of media, or medical ethics or tolerance. The first and great challenge is to simply know God as the LORD; to know Him as our Covenant Father, who will give us

Spot the differences...

everything we need if we ask it of Him in faith, from the most personal emotional support to the blessings required to initiate large scale projects in His Kingdom. The challenge is to put ourselves unconditionally into His hand and under His rule.

The challenge is to have an attitude that has as its reference point God's promises, rather than the reality within which we apply them. And further, to be unwavering in this confidence, regardless of how often things do not turn out as we had hoped. So that we may say in absolute sincerity, "I can do all things through Christ who strengthens me" (Phil. 4:13).

Then, and only then, can we apply ourselves to the issues of the moment. For then we know that any appeal to reality or the situation is nothing more than false humility, nothing more than contempt for God's promises and a denial of the effect of Christ's work in our lives. Our God who supplied everything in creation and accomplished everything for our salvation also provides everything for our sanctification and the activities, which that inspires.

Therefore let us repent and return to our only comfort in life and death, in any situation. We can go to Him, knowing that He will not despise a broken and contrite heart (Ps. 51:17). And He will certainly, with joy, heal and give rest to broken and calloused soles.

Internationale Uitgawe: Nederland

EEN KEUZE VOOR HET VOLK VAN GOD

Arjen Karssenbergh

"Nergens meer dan in het vraagstuk van het Midden-Oosten blijken de vragen van Christus-en-zijn-kerk van actueel-mondiale betekenis" (prof. J. Kamphuis)

Waar we ook wonen op aarde, overall dringt het nieuws uit Israël zich steeds weer aan ons op: geweld, bomaanslagen, huiszoekingen, jongeren die stenen gooien, mensen die elkaar haten. En als al die beelden, foto's en berichten zelf ons al niet tot nadenken brengen, dan wel de gesprekken erover. We komen mensen tegen die zich sterk afzetten tegen de militaire acties van Israël sinds Goede Vrijdag, maar ook mensen die daar vierkant achter staan. In dit artikel wil ik niet ingaan op alle gebeurtenissen om daar commentaar op te geven. Maar wel wil ik de vraag stellen *op welke manier* we als christenen tegen de gebeurtenissen in Israël aankijken.

Onmiddellijk worden we dan geconfronteerd met christenen die een duidelijk standpunt hebben over wat er tegenwoordig in Israël gebeurt. Zij menen op grond van de Bijbel dat Israël het volk van God is dat wordt aangevallen door de vijanden van God. Palestijnen, opgezwepen door het islamitische geloof, doen er alles aan om de staat Israël te laten verdwijnen. Terwijl die staat nu juist een

'Godswonder' is. Zulke christenen zien in de huidige gebeurtenissen dan ook duidelijke tekens van de eindtijd. In de eindtijd zullen "de legerplaats van de heiligen en de geliefde stad" toch omsingeld worden door alle volken, met de Satan als grote aanstichter (Openbaring 20:9)? En is de staat Israël niet de voorwaarde voor een grote bekering die er nog zal komen onder de Joden, vlak voordat Christus

terugkomt? Vandaar het gebed voor Israël en de financiële acties om zoveel mogelijk Joden te laten terugkeren naar het land Israël. Vandaar de scherpe waarschuwingen en de afkeuring die je kunt krijgen als je het conflict op een andere manier wilt bekijken.

Ik denk dat niemand – gelovig of niet – neutraal kan kijken naar de situatie in Israël. Daarvoor is de betrokkenheid van de rest van de wereld te groot. Wapenhandel, strategische belangen, diplomatieke missies en de strijd tegen het fundamentalistisch geweld raken ieder land op aarde. En anders wordt ieder mens wel getroffen door de geschiedenis: door de vreselijke moord op 6 miljoen Joden tijdens de Tweede Wereldoorlog, door het gekonkel van de Westerse landen rondom de verdeling van Palestina, door de trieste situatie van het Palestijnse volk.

Voor christenen komt daar nog iets bij. Israël en de Palestijnse gebieden vormen het land waar de Here Jezus leefde. Veel plaatsen die we op televisie zien, kennen we van naam uit de Bijbel. En ook het Joodse volk heeft een bijzondere plaats in ons hart. Nakomelingen van Abraham zijn ze, “geliefden” vanwege de keuze die God maakte om uit Abraham en uit de Joden de Messias geboren te laten worden (Romeinen 11:28b). Juist daarom moeten we alert zijn op de argumenten die gebruikt worden als christenen op grond van de Bijbel stellen dat Israël het volk van God is en dat elke christen de plicht heeft om een duidelijke keuze te maken: vóór Israël en tegen de Palestijnen.

Want die argumenten miskennen – al klinken ze nog zo Schriftuurlijk – het werk dat Jezus Christus aan het doen is in deze wereld. Zijn werk van vrede. De Here Jezus heeft vrede gemaakt met God door voor zondige mensen te sterven aan het kruis. En daarna heeft Hij de scheiding tussen Joden en heidenen opgeheven. Dat laatste is ook een werk van vrede, zoals we lezen in Efeze 2:11-22. Daar zegt Paulus dat wij moeten bedenken dat wij vroeger het “burger-recht” van Israël niet hadden en dat we daarom zonder beloften, zonder hoop en zonder God in de wereld waren. Het heil dat de HERE in Adam aan alle mensen beloofd had, liep eeuwenlang via het smalle spoor van het volk Israël. Aan dat volk gaf Hij Zijn geboden (Psalm 147:19 en 20). Andere volken – wij! – waren vijanden. Tegen ons zegt Paulus: “Maar thans in Christus Jezus zijt gij, die eertijds veraf waart, dichtbij gekomen door het bloed van Christus. Want Hij is onze vrede, die de twee één heeft gemaakt en de

tussenmuur, die scheiding maakte, de vijandschap, weggebroken heeft (...)" (Efeze 2:13 en 14).

Daarom maken wij geen goede keuze als we in het conflict tussen Israël en de Palestijnen de benaming ‘volk van God’ misbruiken om de eerste partij boven de tweede te verheffen. Christenen die dat doen maken drie ernstige fouten.

Allereerst gebruiken ze de term ‘volk van God’ los van wat de Bijbel daarover zegt. Johannes de Doper en Paulus, beiden Joden, leren ons dat we de benaming ‘volk van God’ nooit los mogen maken van het geloof in de Here Jezus. Van stenen kan God wel kinderen van Abraham maken, zei Johannes de Doper (Mattheüs 3:9). Juist daarom kon Paulus van de Joden zeggen: “Maar het is niet mogelijk, dat het Woord Gods zou vervallen zijn. Want niet allen, die van Israël afstammen, zijn Israël, en zij zijn ook niet allen kinderen, omdat zij het nageslacht van Abraham zijn, maar: Door Izak zal men van nageslacht van u spreken. Dat wil zeggen: niet de kinderen van het vlees zijn kinderen Gods, maar de kinderen der belofte gelden voor nageslacht.” (Romeinen 6:6-8). De beloften van het verbond houden in dat alle mensen die geloven Gods kinderen zijn en niet alleen zij die lichamelijk van Abraham afstammen.

Een tweede vergissing die christenen in het algemeen veel te vaak maken, maar zeker wanneer ze Israël tot Gods volk uitroepen, is dat ze voorbij lopen aan hun Palestijnse broeders en zusters. Zijn Palestijnen die Christus aanvaardden minder dan Joden die Christus verwerpen? Het lijkt er vaak wel op!

Tenslotte zouden we, als we Israël als het volk van God zouden aanwijzen, het werk van de Here Jezus aan de kant zetten dat Hij gedaan heeft voor Zijn kerk. Wij geloven dat de kerk de gemeenschap van de heiligen is, de vergadering van de mensen die door het geloof gerechtvaardigd en geheiligd (= apart gezet) zijn. Aan die kerk heeft de HERE geweldige beloften gegeven. En zo raakt het conflict tussen Israël en de Palestijnen ook ons. Is Israël Gods volk, los van het geloof in Christus, en is er *daarnaast* ook nog een kerk? Kan de Here Jezus vandaag of morgen of volgende week terugkomen, of kan dat pas als het Joodse volk tot bekering is gekomen? Zijn Gods verbondsbeloften sowieso voor de natuurlijke nakomelingen van Abraham of zijn *wij*, door het geloof, die nakomelingen van Abraham?

God heeft Israël niet zomaar aan de kant gezet en ingeruild voor de kerk. Wij geloven niet dat Israël *vervangen* is door de kerk. Dat is vaak het botte verwijt van christenen die op grond van de Bijbel aan Israël *als volk* een bijzondere plaats geven naast of in de kerk. Maar die kritiek is niet terecht. Een stuk bescheidenheid past ons inderdaad wel degelijk: uit

genade hebben wij een plaats gekregen in de kerk die bestaat uit alle mensen die door Christus zijn verlost. *Eerst* de (gelovige) Joden en *daarna* ook wij. Daarom kun je ook niet zeggen dat God Zijn volk Israël aan de kant heeft gezet. Paulus zegt dat duidelijk in Romeinen 11:1 en verder. Zelf was hij er het levende bewijs van dat God Zich ontfermde over een overblijfsel. Maar de geschiedenis is verder gegaan. Zoals de HERE uit genade Abraham uitkoos om met hem verder te gaan (terwijl de beloften toch voor alle volken waren), zo heeft Hij op Pinksteren uit dezelfde genade het heil weer verbreed tot alle volken.

Daarmee hoop ik ook duidelijk gemaakt te hebben welke keuze wij wèl moeten maken als het gaat om het conflict tussen Israël en de Palestijnen. Wij moeten vasthouden aan de belijdenis van het Evangelie en aan de belijdenis die de kerk aanwijst als de plaats waar dat Evangelie verkondigd wordt. In die kerk vinden Joden en Palestijnen elkaar. Messias-belijdende Joden en Palestijnse christenen zijn daar één in het geloof in Christus.

Het einde van de haat, het stenengooien, de zelfmoordaanslagen en de militaire acties ligt in de

Bronnen

Voor dit artikel heb ik onder meer gebruik gemaakt van artikelen van de hand van prof. J. Kamphuis die, behalve in het weekblad *De Reformatie*, verschenen zijn de bundel *Begrensde Ruimte*, Oosterbaan & Le Cointre, Goes, 1996, p. 239-260. Het citaat boven dit artikel komt ook uit deze artikelen (p. 257).

DE SYNODE VAN ZUIDHORN

John Boot

Juni 2002. Het jaar 2002 is voor de Gereformeerde Kerken in Nederland een synodejaar. Wanneer dit artikel verschijnt zal het meeste werk van de synode erop zitten. Wellicht dat de synode al gesloten zal zijn. De synode van Zuidhorn is een belangrijke synode. Hier zal gaan blijken of we in gehoorzaamheid aan het Woord van de Here samen verder zullen kunnen gaan. De besluiten van de generale synode van Zuidhorn zullen dus van beslissende betekenis zijn voor de eenheid binnen onze kerken. Vandaar dat we in dit artikel graag de aandacht vragen voor een aantal belangrijke zaken waar de synode over zal beslissen of reeds over beslist heeft.

Het vierde gebod

Er zijn twee heel belangrijke kwesties die op de tafel van de synode van Zuidhorn zijn neergelegd. Zij gaan over het vierde en zevende gebod. Hier willen we eerst aandacht voor vragen.

Als gereformeerden hebben we altijd het vierde gebod hooggehouden. Meteen na de grote Reformatie van de 16e eeuw hebben de Gereformeerde Kerken en de overheden zich actief ingezet voor de zondagsheiliging. Prins Willem van Oranje had reeds in 1581 samen met de raden van het hof van Utrecht een plakkaat uitgevaardigd, waarin ieder die op

vrede die Christus aan en in Zijn kerk geeft. Vrede voor Joden, voor Palestijnen en ook voor ons. “In Hem wast elk bouwwerk, goed ineensluitend, op tot een tempel, heilig in de Here, in wie ook gij mede gebouwd wordt tot een woonstede Gods in de Heilige Geest” (Efeze 2:21 en 22). Dwars door het conflict tussen Israëliërs en Palestijnen heen loopt de grote scheiding tussen geloof en ongelooft. Aan de ene kant van die scheiding is het vrede door het Evangelie, de goede boodschap van het

reddingswerk van de Here Jezus. Aan de andere kant heerst de chaos die de Satan en de zonde veroorzaken. De zonde en de chaos zijn tijdelijk, maar de vrede die de Here Jezus brengt is eeuwig. In de kerk mogen we iedere zondag weer horen van verlossing en vergeving. Daarom wordt Israël niet geholpen met de titel “Gods volk”, los van het geloof in die verlossing en vergeving. Alleen het Evangelie dat in de kerk klinkt, brengt echte vrede voor mensen van alle nationaliteiten.

zondag werkte of onder kerktijd in herbergen of kroegen dronk, dobbelde of andere onbehoorlijke spellen deed, met een boete van drie gulden bedreigd werd. De synode van Dordrecht (1618/9) heeft ook een duidelijk besluit over de zondag genomen. In de tijd van de reformatie is er overigens heel wat gediscussieerd over de zondag. Hierdoor is er door de jaren heen veel winst geboekt in de meningsvorming. Het was een zaak, die altijd actueel bleef, omdat de machten van het ongelooft ook altijd actueel bleven. Tot aan de Franse tijd verschenen er dan ook van overheidswege (meestal op aandringen van de kerken) telkens weer nieuwe plakaten (of wetten) die de

ontheiliging van de zondag tegen moesten gaan. In de liberale 19e eeuw kwam de zondagsheiliging weer ernstig onder druk te staan. Afgescheidenen werden gepest, door ze op zondag te laten werken. Afval van God en de krachten van de industrialisatie leidden tot steeds meer zondagswerk. Toch heeft de eerste synode van de Christelijk Afgescheidene Gereformeerde Kerk, die in 1836 te Amsterdam bijeenkwam, duidelijke uitspraken over de zondag gedaan. Deze uitspraken zijn door latere synodes nog eens herhaald (1837, 1854, 1863, 1869). In de loop van de 19e eeuw en aan het begin van de 20e eeuw hebben velen zich ingezet voor het herstel van de zondagsheiliging. En met resultaat. De trouw aan Gods geboden en de volharding van het geloof zijn rijk door de Here gezegend. Nu we weer in een maatschappij leven, waar de zondagsheiliging onder druk komt te staan, krijgen we (zonder enige motivering) opeens te horen dat er eigenlijk altijd al twee opvattingen over de zondag zijn geweest, namelijk: het vierde gebod geldt wèl en het vierde gebod geldt niet. Het is niet alleen de geschiedenis die de onhoudbaarheid van dit standpunt aanwijst. De Bijbel leert ons ook dat Gods geboden eenduidig zijn en dat er nooit sprake kan zijn van een 'Ja' en een 'Nee'. De onhoudbaarheid van de synodale opvatting kan dus voor iedereen duidelijk zijn. De bewering dat er altijd al twee opvattingen zijn geweest is dan ook een fabel. De werkelijke problemen zitten trouwens veel dieper. Er is onder theologen (en gemeenteleden) twijfel ontstaan over de blijvende geldigheid van de Tien Geboden. Er is ook twijfel over de vraag of de Bijbel nog wel voor ons relevant is en een antwoord kan geven op de vragen die wij in onze tijd stellen. In deze situatie is het duidelijk dat we geen heldere uitspraken over de zondag te verwachten hebben. Intussen hebben we vernomen dat er een (nieuwe) studiedeputaatschap zal worden ingesteld, die zich met de vragen, die er rond de zondagsviering zijn, gaat bezighouden. De bewering van twee opvattingen blijft als onbewezen uitgangspunt bestaan. Alle bezwaren hiertegen zijn afgewezen. Hoe slecht de synodeleden op de hoogte zijn van alle discussies, die over de zondag zijn gevoerd, blijkt wel uit de hantering van de term 'puriteinse zondagsopvatting'. De opvattingen van de (engelse) puriteinen hebben in ons land wel aanhang en invloed, maar de gereformeerden hebben nooit de viering van de zondag gelijk willen stellen aan de oudtestamentische sabbat.

Het zevende gebod

Een andere belangrijke kwestie hangt samen met het zevende gebod. De echtscheiding. In onze kerken krijgen we steeds meer te maken met echtscheiding en kerkenraden hebben dan ook steeds vaker te maken met allerlei moeilijke afwegingen. Landelijke eenduidigheid ontbrak en vandaar dat er al jaren lang door diverse deputaatschappen op dit onderwerp is gestudeerd. Zuidhorn kreeg een rapport hierover aangeboden. In REFORMANDA van 22 mei 2002 schrijft de voorzitter hierover:

“Echtbreken wordt er zeker zondig genoemd; echter, het rapport wil ons ervan overtuigen dat er allerlei situaties kunnen zijn waarbij handhaving van dit gebod onbillijk zou zijn. En dat betreft beslist andere zaken dan overspel. We zouden in onze tijd veel meer rekening moeten houden met de nieuwe context waarin wij leven. Wij hebben immers te maken met de autonome mens, met emancipatie, met secularisatie, met consumentisme etc. Het rapport vindt dat deze nieuwe ontwikkelingen in denken en praktijk mee bepalend moeten zijn hoe we omgaan met Gods geboden.”

We moeten Gods geboden elkaar maar niet als onverbiddelijke geboden voorhouden. Zo moeten we bij het zevende gebod wegen wat billijk is. De Here Jezus is weliswaar in het onderwijs aan zijn discipelen heel duidelijk geweest over de diepe betekenis van het zevende gebod. Maar het rapport wil naar mijn idee af van deze - voor haar te absolute - woorden van Christus. Daarvoor komt ze met een nieuwe hermeneutische benadering, een benadering dus die de uitleg van Gods Woord betreft. Paulus zou in de nieuwe situatie die ontstond door de verbreiding van het evangelie onder de heidenen, een nieuwe uitzondering aanbrengen. In 1 Cor. 7 staat hij nl. toe dat kwaadwillige verlating ook een echtscheidingsgrond is. Het rapport zegt hiervan: dat was billijk naar de toenmalige gelovigen toe. Het rapport wil de kerken nu leren dat wij in onze nieuwe postmoderne tijd ook het recht hebben op nieuwe uitzonderingen, net als Paulus dat heeft gedaan. Aangepast aan onze context moeten ook wij billijk kunnen zijn. Billijk voor de mens, wel te verstaan. Het recht van God, komt in het rapport onvoldoende in beeld.”

We zouden kunnen samenvatten: Paulus heeft het over de combinatie 'verlating en ongeloof'. De combinatie 'verlating en geloof' is een onmogelijkheid in de bedeling van de Geest van Christus. Het geloof zou al haar kracht verliezen.

Eenheid van de gemeente

Liturgie is een andere belangrijke zaak die de synode te behandelen heeft gekregen. Het gaat om orden van dienst, formulieren, gezangen en om meer vrijheid voor plaatselijke kerken om hun liturgie zelf vorm te geven. Deze zaken gaan allemaal over onze concrete eredienst voor de Here. Ze raken het hart van de gelovige en ook het hart van de gemeente als gemeenschap. In de zondagse kerkdienst komen we immers als gemeente samen tot eer van God. Als gereformeerden dachten en beleden we altijd dat we de Here moesten dienen, zoals Hij dat in zijn Woord van ons vraagt. Tegenwoordig willen steeds meer mensen de Here dienen zoals zij dat het beste kunnen beleven. De eisen van de eigen tijd en de beleving van jongeren zijn argumenten die het goed doen. De vraag: "Wat vraagt de Here van ons?", is bij veel mensen uit beeld verdwenen. Wanneer de ontwikkelingen op liturgisch gebied doorgaan is liturgische wildgroei het resultaat. Gelovigen zullen steeds meer bezwaard worden door lasten en bedenksels van mensen, juist op het punt van het dienen en vereren van de Here. Tegen deze situatie

waarschuwt artikel 32 van de Nederlandse geloofsbelijdenis. Wanneer de synode de liturgie vrijgeeft zijn we allemaal overgeleverd aan de wil en de gril van een plaatselijke meerderheid. Een mogelijkheid van beroep in de kerkelijke weg is niet meer mogelijk.

In het licht van het bovenstaande is het niet vreemd dat er ook over de liturgische kwesties veel bezwaarschriften zijn ingebracht.

Slot

Er zijn nog veel meer dingen te noemen, die op de tafel van de synode zijn neergelegd. We laten deze rusten. Uit wat we hierboven hebben besproken kan het voor iedere gelovige duidelijk zijn dat we als Gereformeerde Kerken in een ernstige crises terechtgekomen zijn. Hoewel de toekomst steeds meer onzeker wordt kunnen we getroost verder. Immers, de Zoon van God vergadert en beschermt zijn kerk. Dat doet Hij al vanaf het begin van de wereld en dat zal Hij blijven doen tot aan het einde van de wereld.

Internasionale Uitgawe: Suid Afrika

DIE GEBREK AAN KENNIS...

Corrien Geleijnse

*"My volk gaan te gronde weens 'n gebrek aan kennis;
omdat jy die kennis verwerp het,
sal Ek jou verwerp, sodat jy vir My die priesteramp nie sal bedien nie;
omdat jy die wet van jou God vergeet het,
sal Ek ook jou kinders vergeet."*

Hosea 4: 6

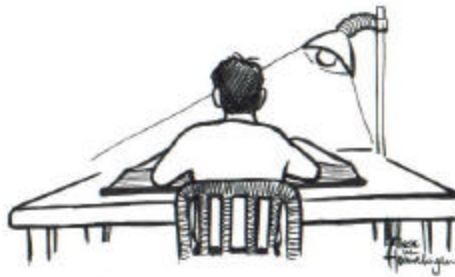
Volgens my is hierdie versie seker een van die mees skokkende en aangrypende in die Bybel. Dit is skokkend, omdat dit die waarheid is dat ons eintlik so min kennis het. Kennis oor die Bybel, meer spesifiek. En te gronde gaan daaraan? Dit dryf my daarna toe om my Bybel en elke stuk Christelike literatuur waarop ek my hande kan kry, te gryp en eenkant in 'n hoek te gaan sit om my kennis te verbreed. Want as daar een ding is wat ek ten alle koste wil vermy, is dit om te gronde te gaan.

Ek dink ons as jeug in die baie opwindende wêreld van die jaar 2002 n.C., word baie erg in die versoeking gelei om die uitbreiding van kennis maar so effens af te skeep. Want daar gebeur so baie dinge, en ons is nog jonk! Ons het nog die krag en die lewenslus om elke geleentheid wat oor ons pad kom om die lewe meer interessant te maak, met albei hande aan te gryp. En dit verg soms so baie van ons kosbare tyd...

Maar leef ons dan nie amper uit die oortuiging van "eet en drink, want môre sterf ons" nie? Ek dink dis 'n mening wat ons graag huldig, en

dis verseker 'n paar oogklappe wat ons alte graag weer in posisie skuif as iemand daaraan probeer ruk. Maar die lewe gaan verder as die aardse. Die lewe is meer as al die wyn wat ek nog wil maak, al die pryse wat ek wil wen en die opslae wat ek nog wil veroorsaak in hierdie tydjie wat ons het op aarde.

Kennis van die Here. Kennis van God en Sy bedoeling met ons. Dít is van groot belang, want 'n gebrek daaraan sal ons ondergang beteken. Dit is seker. En kennis van God is nie om elke woord wat ons lees of hoor, slaafs te

aanvaar en vir onbetwyfelbaar waar te neem nie. Speur dit na, oortuig jouself daarvan dat dit wat aan jou verkondig word, die waarheid is.

Ons is op die stadium in ons lewe waar ons self moet begin verantwoordelikhede dra; self moet begin besluite neem – besluite wat moontlik die res van ons lewens kan beïnvloed; op ons eie bene begin staan. En hoe kan ons, as Christene, staande bly in die kolkende maalstroom van deeglik verskuilde wêreldse versoekinge en verleidings, as ons geen vaste bodem onder ons voete voel nie? Hoe kan ons dwalinge herken en verwerp – weerstand bied teen die wêreld met al sy begeerlikhede – as ons nie kennis van God het nie? Die Satan is geslepe genoeg om groot wysgere te laat dwaal, hoeveel te meer nie ’n kind van God wat wel die klok hoor lui, maar geen vaste idee het van waar hy nou eintlik hang nie?

Gesprekke met mense wat ’n uitgebreide kennis oor die Bybel het, maak my soms benoud. Ouer mense weet soveel meer as ek! In hierdie geval voel ek die meeste van die tyd dat ouderdom groter kennis bring, maar dis vir ons so maklik ’n goeie verskoning om aan te voer om ons gebrek aan kennis – om ons gebrek aan ’n **wil** tot verbreding van ons kennis – goed te praat. “*Maar hulle is soveel ouer as ons...*”

Ons ouers moes tog seker ook iewers begin het om kennis van die Here op te doen? En soos ’n ou gesegde lui, daar is geen beter tyd as presies nou nie! Om uit te stel tot volgende jaar as ek klaar geswot het, dien geen doel, want wie weet, dalk sien ons nooit die einde van die jaar, die maand, die week, die dag nie!

Laat dit ons nie verwonder hoe wyser mense as ons daarmee tevrede kan wees om rustig op ’n stoel in die sonnetjie te sit en bybelse literatuur te bestudeer nie. Ons moet selfs daarna streef om ook daarmee tevrede te wees! “*Want dit (’n stil en rustige lewe in alle godsvrug en waardigheid) is goed en aangenaam voor God, ons Verlosser, wat wil hê dat alle mense gered word en tot kennis van die waarheid kom.*” (1 Timotheüs 2: 3-4).

Kennis van die waarheid en van God lei tot alle ander dinge. Kennis van God leer ons wat Hy van ons as sy kinders verlang, hoe Hy gedien wil word, dit leer ons wat valse oortuigings is, en wat die regte wel is. Daarom ook dat Salomo ons in Spreuke daarop wys dat die beginsel van die wysheid die kennis van die Here is (Spreuke 1: 7). Laat ons jeug en ongeduld nie vir ons ’n verskoning wees tot gebrekkige kennis van dit waaroor die lewe op aarde gaan nie, maar ’n rede om aktief en met al ons lewenslus kennis oor ons God en hemelse Vader te vergader!!

VIGS – AFRIKA SE KRISIS

Willemien Kleyn

Dirkie is ’n klein seuntjie. Alhoewel hy sewe jaar oud is, het hy die liggaam van ’n vier- tot vyfjarige. Hy is tingerig en dikwels siek. Dirkie het VIGS... Sy ma het ’n paar maande gelede tot sterwe gekom, ook as gevolg van die virus. Dirkie se tannie doen haar bes om vir hom te sorg, maar sy het nie ’n werk, geld of ’n huis van haar eie nie.

’n Donker Prentjie

Daar is duisende kinders in Suid-Afrika wat in die selfde omstandighede as die van Dirkie leef. Volgens die statistieke het Afrika die hoogste getal kinders wat met MIV besmet is, asook die hoogste getal VIGS weeskinders in die wêreld. Hierdie probleem is veral

suid van die Sahara – met ander woorde in Suidelike Afrika – teenwoordig. Die area, wat Suid-Afrika insluit, bevat twee derdes van alle mense wat met MIV besmet is.

Skattings met betrekking tot VIGS weeskinders voorspel dat Suid-Afrika ongeveer een miljoen VIGS

weeskinders, onder vyftien jaar, teen die jaar 2005 sal hê.

Daar word beweer dat die MIV/VIGS epidemie in Suid-Afrika een van die ergstes in die wêreld is. Die onlangs gepubliseerde opname van vroue wat publieke gesondheids- en voorgeboortelike klinieke besoek het, het daarop gedui dat 24.8% van hulle met MIV besmet is (die opname is in 2001 gedoen). Skattings wat op hierdie opname gebaseer is dui aan dat ongeveer 4.74 miljoen mense in Suid-Afrika MIV positief is. Verdere skattings dui op 1700 nuwe besmettings per dag. Hierdie statistieke beteken dat daar ongeveer ’n halwe miljoen Suid-Afrikaners per dag sal sterf as gevolg van VIGS-verwante siektes teen die jaar 2008.

’n Donker prentjie... Hierdie prentjie kan egter baie donkerder wees aangesien die geldigheid van hierdie statistieke deur verskeie wetenskaplikes bevraagteken

word. Die ware syfers kan tot twee keer so hoog wees...

Wat is MIV en VIGS?

Voor ons aangaan is dit miskien goed om te kyk na wat MIV en VIGS nou eintlik is. Uit bogenoemde kan ons aflei dat VIGS dodelik is. MIV (Menslike Immuungebrek Virus) is 'n virus wat die immuunsisteem, die liggaam se verdedigingstelsel, afbreek. Die gevolg hiervan is dat die persoon wat met MIV besmet is, geleidelik sy/haar weerstand teen siektes verloor en siek word. Die laaste stadium van MIV besmetting – as die persoon permanent siek is – word VIGS (Verworwe Immuniteit Gebrek Sindroom) genoem. 'n Persoon wat aan VIGS sterf, sterf dus eintlik as gevolg van 'n kombinasie van siektes soos griep, tuberkulose en (skaars) kankers. In Suid-Afrika word 'n sterfte as gevolg van VIGS dus meestal verdoesel deur te sê dat die persoon gesterf het as gevolg van die laaste siekte wat hy/sy gehad het.

VIGS is in 1981 in Amerika ontdek, waar dit 'n aanvang onder homoseksuele mans geneem het. Van toe af het dit reg oor die wêreld versprei. Op hierdie stadium is daar nog geen geneesmiddel vir VIGS gevind nie, maar die dokters kan baie van die siektes as gevolg van MIV wel behandel. Verskillende behandelingsmiddels kan die MIV telling in 'n besmette persoon verminder en daardeur die laaste stadium (VIGS) uitstel.

MIV word in alle liggaamsvloeistowwe van besmette persone gevind. Die konsentrasie verskil egter van vloeistof tot vloeistof. Sommige vloeistowwe – soos speeksel – het 'n baie lae konsentrasie. Besmette persone kan MIV na ander mense oordra deur hulle bloot te stel aan liggaamsvloeistowwe met 'n hoë konsentrasie MIV. Dit kan oorgedra word deur:

- Onbeskermdde geslagsgemeenskap;
- Die uitruil van naalde (met dwelms);
- Die toevallige blootstelling aan besmette bloed (medies/eerste hulp);
- Bloedoortappings;
- Geboorte (moeder aan kind); en
- Borsvoeding (moeder aan kind).

Die Suid-Afrikaanse epidemie

Kom ons keer nou na die bogenoemde statistieke terug. Hoekom is Suid-Afrika se MIV/VIGS syfer so hoog? Het ons so 'n groot homoseksuele bevolking? Het ons so baie dwelm verslaafdes? Of is dit 'n armoede verwante probleem, soos die Suid-Afrikaanse regering wil beweer?

Studies oor die Afrika epidemie wys dat MIV hoofsaaklik deur heteroseksuele geslagsgemeenskap

en moeder-kind kontak oorgedra word. Dit onderskei Suid-Afrika van die westerse wêreld waar MIV hoofsaaklik deur homoseksuele geslagsgemeenskap en die deel van naalde onder dwelmverslaafdes oorgedra word.

Die patroon is waarskynlik verwant aan die lae status van Afrikaanse vroue. Die mans slaap rond en besmet hulle vroue wat nie hul mans geslagsgemeenskap mag weier nie. Vir prostitute is die probleem van 'n ekonomiese aard. Hulle word meer betaal vir geslagsgemeenskap sonder kondome.

In Suid-Afrika doen ook mites oor VIGS die rondte wat die verdere verspreiding van MIV/VIGS bevorder. President Thabo Mbeki het wêreldnuus gemaak toe hy beweer het dat MIV nie VIGS veroorsaak nie. Hy het beweer dat die ware oorsaak vir VIGS

armoede is. Dit is waar dat armoede 'n groter risiko vir MIV besmetting, asook 'n groter vatbaarheid vir siektes, bewerkstellig. Bogenoemde bewering het egter verwarring gesaai en mense verhoed om die nodige voorbehoeding toe te pas.

Nog 'n mite, wat deur die Sangomas (toordokters) versprei word, is dat geslagsgemeenskap met 'n maagd die VIGS pasiënt sal gesondmaak. Hierdie wrede mite het tot 'n vinnige vermeerdering van die verkragting van jong meisies en selfs babas gelei.

Wat kan gedoen word?

Is daar nie iets wat ons as Christene kan doen nie? Kan ons nie op een of ander manier kinders soos Dirkie – wat, tussen hakies, 'n regte seuntjie is wat in Soshanguve bly – help nie? Hierdie vrae is ook al deur die Evangelisasie Kommissie van Pretoria gevra. In antwoord daarop is 'n VIGS komitee op 1 November 2000 opgerig. Hierdie komitee se doel is om na mense wat deur VIGS besmet is uit te reik met 'n Bybelse boodskap en fisiese versorging.

Hulle eerste taak was om plakkate en pamflette te laat druk wat die evangelie aan VIGS pasiënte verkondig. Die boodskap is basies dat, alhoewel die mense die dood in die gesig staar, dit nie nodig is om die ewige dood te beërwe nie.

In Januarie 2001 het die komitee in kontak getree met 'n verteenwoordiger van die sendingsgemeente van Soshanguve Noord. Hierdie vrou is die bestuurder van die "Institute for Primary Health Care" (IPH).

IPH het 'n huisgebaseerde versorgingsprojek begin om vir terminale pasiënte (VIGS pasiënte ingesluit) te sorg. Die komitee het betrokke geraak by hierdie projek. Een van die komitee lede bring nou weeklikse besoeke aan VIGS pasiënte by hulle huise om vir hulle te sorg, raad te gee en spesiale kos te bring. Die kos help om hulle immuunstelsel op te bou. Hierdie kospakke kos per week R600.00. Die fondse hiervoor is tot dusver deur donasies.

Die komitee en IPH beplan ook om 'n hospies op te rig. Hulle huur op hierdie stadium 'n dertien-kamer gastehuis, wat hulle wil renoveer en in 'n hospies ombou. Die komitee hoop om oorsese gelde, asook plaaslike vrywilligers te benut vir hierdie werk. Hulle

hoop dat hierdie hospies hulle sal in staat stel om in beide die fisiese- en geestelike behoeftes van die VIGS pasiënte te kan voorsien.

Bid asb. vir die sukses van hierdie projekte. Bid ook vir Suid Afrika in sy geheel. Hierdie land het God se hulp nodig om teen hierdie epidemie te kan stry. Hulle wat besig is om te sterwe van vigs moet ook van God hoor. Hy is die enigste troos, ook al staar hulle die dood in die gesig.

Stuur gerus 'n epos vir die volgende adres indien jy meer inligting wil bekom oor hoe jy betrokke kan raak by hierdie projekte:

ckleyn@freemail.absa.co.za

Bronne

AIDS Foundation of South Africa. 2002. **The HIV/AIDS Virus.** www.aids.org.za.

AIDS Foundation of South Africa. 2002. **AIDS in South Africa.** www.aids.org.za.

Brümmer, W. 2002. **Regering se vigssyfers in verskeie kringe betwyfel.** Pretoria: Beeld.

Centre for the Study of AIDS, University of Pretoria. 2002. **HIV/AIDS in South Africa 2002.** Pretoria: UP Printers. (see also: www.csa.za.org).

Department of Health. 2002. **Summary Report: National HIV and Syphilis Sero-Prevalence Survey of Women Attending Public Antenatal Clinics in South Africa – 2001.** www.aids.org.za.

Reaksie

REAKSIE OP: “DIE BYBEL, DIE PSALMS EN DIE HERVORMERS (1)”

Cornelis Kleyn

In die vorige Olielamp het 'n artikel verskyn met die titel “Die Bybel, Die Psalms en die Hervormers (1).” Hierdie artikel beskryf interessante dinge oor die agtergrond van die Bybel. Dis goed dat hierdie onderwerp onder die jeug se aandag kom. Daar het egter 'n probleem in die artikel opgeduik. Daar is geskryf in hierdie artikel:... “Groot dele van die Ou Testament was vir baie eeue lank mondelings oorvertel voordat dit vir die eerste maal neergeskryf is. Dit was waarskynlik in die regeringstyd van Salomo, in die 10de eeu voor Christus, dat sommige van die ou Israelitiese verhale vir die eerste maal op skrif gestel is”... Die Kaapse redaksie het tereg daarby gevoeg: “Wat van Moses?”

Met hierdie reaksie is dit nie my bedoeling om iemand te na te kom of sleg te praat nie, maar om die gevaar wat so 'n stelling saambring, uit wys.

Ten eerste moet ons die inspirasie van die Skrif in ag neem. Dit is reg om te sê dat baie verhale eers mondelings oorgedra is deur die geslagte van die Israeliete. Baie van hierdie verhale wat oorgedra is, is ook later opgeskryf in boeke soos die ‘Boek van die Opregte’ (Jos 10:13) en die ‘Boek van die Oorloë van die Here’ (Num 21: 14). Maar dit is gevaarlik om te sê dat groot dele van die Ou Testament eers mondelings oorvertel is en toe op een slag neergeskryf is. Alhoewel ek nie betwyfel dat baie van die Ou Testamentiese verhale mondelings oorvertel is nie,

mag die inspirasie van die Skrif nie vergeet word as ons praat oor die neerskryf van die Woorde nie. Die boeke van die Bybel is in wese deur God geskryf en nie net deur mense, gebaseer op stories wat hulle van hul voorvaders gekry het nie. God het deur sy Gees die mense geïnspireer om die Waarheid alleen te skryf, of het deur middel van direkte openbarings aan die mense verskyn.

In die tweede plek is dit moontlik, en ook waarskynlik, dat die boeke Josua, Rigters en Rut pas in die dae van die konings geskryf was. (Alhoewel Josua moontlik al vroeër geskryf is). Maar die eerste vyf boeke van die Bybel het verseker al bestaan in die tyd van die konings. In Salomo se tyd het sekere

Psalms ook alreeds bestaan, omdat baie deur Dawid geskryf was.

In die derde plek is die eerste vyf boeke, vir die grootste deel, deur Moses geskryf. Die bewyse hiervoor kan ons in die Bybel self vind en was ook deur die Jode en vroeë Christelike kerk geglo. Vandag word hierdie

outeurskap egter ontken, saam met groot gedeeltes van die skrif self. Ek gaan nou nie alle bewyse gee nie, maar net enkeles:

- Eksodus se outeurskap is duidelik deur die herhalende frase dat Moses die woorde moes neerskryf. (Ex 17:14; 24:4; 34:27).

Bronne

NIV Study Bible.

Robinson, W. 1956. *The Old Testament: It's Making and Meaning.* London: Uni. Of London Press.

Van Raalte, J. *De Schryfkunst in de Bijbellanden.* Baarn: Bosch & Keuning N. V.

Vonk, C. 1960. *De Voorzeide Leer; De Heilige Schrift; Inleiding, Genesis, Exodus.*

- In Josua 8:31 staan daar dat die Moses die Wetboek geskryf het. Dit kan verwys na Eksodus, maar hoogs waarskynlik verwys dit na die hele "Tora" of Wetboek, wat die hele Pentateuch is.
- Jesus verwys ook konstant na die Tora wat deur Moses geskryf is. (Mt 19:7-8; Mk 7:10; 10:3-5; 12:26; Luk 2:22-23; Joh 5:46-47)

God het Sy Woord vir ons bewaar. Dit is opvallend dat 'n Boek wat so lank terug geskryf is, tog met so veel akkuraatheid vandag nog aan ons oorgelewer is. Dit wys op die beskermende hand van God. Mag ons Hom die eer gee vir so 'n wonderlike openbaring!

Sosiaal

KUBER-KUIER MET JOLANDI VAN DE WEIDE

Jolandi van de Weide is nou reeds meer as 'n jaar in Nederland. Ons het via die moderne tegnologie haar gevra wat sy deesdae doen en wat haar planne vir die toekoms is...

Ek is nou al 1 jaar en 2 en 'n halwe maand hier in Holland. En tot dusver gaan dit wel goed.

Ek sit op een College waar ek versorging studeer. Dit hou in - kraamversorging, bejaardeversorging, gehandicaptesorg, tuissorg en individuele gesondheidsorg. Dis 'n studie van 3 jaar en ek is nou amper klaar met my 1ste jaar – nog 5 weke. In die laaste jaar moet jy tussen die bogenoemde rigtings kies.

Aanpassings...

Aan die begin was dit heel moeilik om aan te pas. Die taal in die eerste plek, verder waar hulle aan die ander kant van die pad ry. Die weer was natuurlik ook iets anders, baie kouer, maar met die sneeu daarby is dit regtig heel mooi. Soms kan dit net 'n bietjie lank aan hou met reën maar dis nie so erg soos wat almal altyd sê nie. En natuurlik die grootste aanpassing was om nuwe vriende te

maak.

Kerk en godsdiens

Die kerk waar ons nou in sit is baie klein in vergelyking met Pretoria. Dit is baie dieselfde - in plaas van skrifberymings sing hulle gesange en die seën word ook gesing of tenminste gedeeltelik. Verder is vereniging net soos daar en katkisasie ook.

Net meer vrye onderwerpe.

Vriende?

Jy kry nooit jou ou vriende terug nie, maar hier het ons al 'n klomp nuwe vriende gemaak in die kerk en buite die kerk. Maar ek mis al my ou vriende nog baie en ek sal hulle altyd onthou, al is ek nie altyd so op datum met my e-mails nie.

Verlang ek terug?

Ja en nee. Ek verlang terug om by my vriende te wees, in 'n vertroulike

omgewing, om by mense te wees wie jy ken of 'n taal te praat wat jy goed kan praat. Ek sal weer terug gaan vir vakansie maar ek sal nie gou weer daar gaan bly nie.

Groete Jolandi

jolandivdweide@hotmail.com

Resensies

LONG WALK TO FREEDOM – THE AUTOBIOGRAPHY OF NELSON MANDELA

Wilma Lubbinge

Nelson Mandela is 'n internasionale naam. Noem dit enige plek en almal weet wie dit is. Maar ken ons en die res van die wêreld dié man regtig? Die meeste van die jongmense was te jonk om baie dinge wat tydens sy lewe plaas gevind het mee te gemaak het. Selfs baie van vandag se volwassenes was baie jonk tydens die begin van Mnr Mandela se politieke loopbaan.

Nelson Mandela is 'n internasionale naam. Noem dit enige plek en almal weet wie dit is. Maar ken ons en die res van die wêreld dié man regtig? Die meeste van die jongmense was te jonk om baie dinge wat tydens sy lewe plaas gevind het mee te gemaak het. Selfs baie van vandag se volwassenes was baie jonk tydens die begin van Mnr Mandela se politieke loopbaan.

Vra jy vandag vir iemand wie Nelson Mandela is en wat hy alles gedoen het, sou die deursnee antwoord dalk soos volg lyk: “Wel, hy is deur die Ou regering in die tronk gegooi. Hy was baie lank daar gewees, en is onder de Klerk se regering weer vrygelaat. Toe het hy President geword, maar nou is Thabo Mbeki in sy plek. O ja, en jy kan sy tronksel op Robben-eiland besoek.”

LONG WALK TO FREEDOM – vertel die hêre verhaal en is deur Mandela-self geskryf. Die boek is taamlik lywig en met 617 bladsye is dit ook 'n “long-walk” tot die einde van die boek. Maar die lang ure se lees aan die boek is definitief die moeite werd. En aan die einde sit jy die boek neer as 'n persoon met 'n wyer horison en hope meer kennis.

Op 18 Julie 1918 word Nelson Mandela gebore. Hy word Rolihlahla genoem. Sy westerse naam, Nelson word eers in die laerskool aan hom gegee. Madiba is sy “clan” naam, of te wel sy stamnaam, en word gebruik om eerbied en onderdanigheid te toon. Dit is dus nie 'n soort troetelnaam nie.

So begin sy lewens verhaal, van jong seun tot student op Ford Hare en dan as jong prokureur in Johannesburg.

Dis dan ook hier waar sy politieke loopbaan begin, eers onseker en versigtig en dan al hoe meer sterker en sterker. Die botsings met die regering en die daarop volgende inhegtenis nemings, die “Treason Trials” en 'n paar jaar later die “Rivonia Trial.”

En dan die lewenslange tronkstraf, sy tyd op Robben-eiland en later in Pollsmoor gevangenis in die Kaap. Die jare in die tronk was allermins leeg en sinloos, want hy sien die tronk as 'n plek om die “struggle” voort te sit, ook daar is hy 'n aktiewe leier van die ANC.

Die lewe bly vir hom 'n eidelose leerskool en plek waar hy homself kan uitleef. Hy twyfel nooit dat hy eendag weer 'n vryman sal wees nie. Maar dan ook 'n vryman in 'n vry land vir almal; 'n land waar die minderheid nie die meerderheid oorheers nie, maar almal die selfde regte het. Daarom ook dat hy vervroegde vrystelling van die hand wys terwyl daar geen politieke veranderinge is nie. Eers na jare lange se onderhandelinge met die regering en die aanstelling van F. W. de Klerk word daar vordering gemaak. Na 27 jaar in die tronk is Nelson Mandela weer 'n vryman. 'n Vryman wat nog steeds net so sterk staan vir sy oortuigings en steeds daarvoor stry. Die Nuwe Suid-Afrika word geskep; 'n nuwe bewind in

ons land se geskiedenis.

Die boek probeer nie om jou politiese oortuigings te verander nie, maar is 'n weergawe van die skrywer se lewe en ervarings, asook sy oortuigings en waarom hy daarvan oortuig is. Die boek gee 'n baie persoonlike beleving van Nelson Mandela en jy begin hom as persoon verstaan en respekteer. Kyk net na die volgende sitaat:

“I had spoken hastily, without thinking, without a sense of responsibility, and I now greatly regretted it. I immediately withdrew my charge and apologised. I was a young man who attempted to make up for his ignorance with militancy.”
p. 147

En dan is daar ook die oomblikke van waarheid. Hy besoek Kaapstad om kontak met die lede van die ANC daar te verbeter en beleef die volgende:

“I was used to seeing black beggars on the street, and it startled me to see a white one. While I normally did not give to African beggars, I felt the urge to give this woman money. In that moment I realised the tricks apartheid plays on one, for everyday travails that afflict Africans are accepted as a matter of course, while my heart immediately went out to this bedraggled white woman.

In South Africa, to be poor and black was normal, to be poor and white was a tragedy.”

p. 175

Daar is geen haat of afkeer in boek te bespeur die. Maar wel baie dankbaarheid en empatie. Die leser

BOEK REACTIE: DEADLINE

Menja Mollema-Reitsema

De roman Deadline van de Amerikaanse schrijver Randy Alcorn krijgt veel positieve reacties. In 1994 verscheen deze roman in Amerika en in 1995 in Nederland. Inmiddels is de zesde druk van dit boek al uitgegeven. Er is veel belangstelling voor, daarom heb ik het boek ook gelezen en in dit artikel wil ik het een en ander doorgeven over Deadline, de positieve kanten, maar ook de negatieve kanten.

Inhoudsomschrijving

De hoofdpersoon van Deadline is Jake Woods. Hij heeft twee hele goede vrienden (Doc en Finney) waar hij al zijn hele leven mee optrekt en allerlei avonturen mee beleeft. Ze zijn onafscheidelijk en alle drie in de leeftijd van ongeveer 50 jaar. Ze wonen dicht bij elkaar in de buurt in de Amerikaanse staat Oregon. Doc (Gregory Lowell) is een vooraanstaand chirurg en zeer goed in zijn werk. Hij gelooft niet in het bestaan van God, hij is een atheïst in hart en nieren en door zijn levensinstelling komt dit dan ook naar buiten. Hij is getrouwd, maar is zijn vrouw niet trouw. Ook op ethisch gebied luistert hij niet naar Gods geboden. Finney Keels is een zakenman en in zijn werk en persoonlijk leven een man die God wil dienen en liefhebben. Hij is getrouwd met Sue en samen zijn ze actief in hun kerkelijke gemeenschap. Jake is journalist en hangt tussen zijn twee vrienden in. Hij pretendeert een liberaal te zijn, maar Finney's levensvreugde en rust doen hem vaak nadenken en twijfelen. Jake is gescheiden en voelt zich daar aan

leer Mandela ken as 'n sterk leier, een wat nie bang is om op te staan wat hy weet is reg nie, en ook bereid is om op te offer en kanse te waag. Jy leer hom ken as 'n gedissiplineerde man, maar ook as een met 'n sin vir humor en 'n baie sagte hart vir kinders.

By die toemaak van die boek besef jy weereens hoe min ons weet van dit wat rondom ons aangaan; dat geskiedenis rondom ons gemaak word en ons deel is van die geskiedenis. Niemand kan ooit verskoon word oor hy nie wou weet nie. Ons almal moet weet, want almal dra verantwoordelijkheid.

Mandela sluit dan ook die boek af met:

“I have walked the long walk to freedom. I have tried not to falter; I have made missteps along the way. But I have discovered the secret that after climbing a great hill, one only finds that there are many more hills to climb. I have taken a moment here to rest, to steal a view of the glorious vista that surrounds me, to look back on the distance I have come. But I can rest only for a moment, for with freedom come responsibilities, and I dare not linger, for my long walk is not yet ended.”

de ene kant schuldig over, maar aan de andere kant geniet hij van zijn vrijheid. Dan belanden de drie vrienden door een eenzijdig auto ongeluk in het ziekenhuis. Jake komt er goed vanaf, maar Doc zal zijn leven lang invalide blijven en Finney ligt in coma en komt te overlijden. Alcorn beschrijft de dood van Finney heel uitvoerig. Terwijl Jake, Sue en Finn (de zoon van Finney en Sue) aan het bed van Finney zitten en Sue een gedeelte uit het boek Openbaringen voorleest, sterft Finney. We lezen hoe Finney opvaart naar de hemel gedragen door zijn beschermengel Zyor. Ik citeer een stukje van dit gebeuren:

“Nu kon Finney aan het eind van de tunnel vele opgewonden gedaanten onderscheiden, waarvan sommige op hem afkwamen. De ander, zijn geheimzinnige metgezel, marcheerde voor hem uit. De reus glipte op kundige wijze door de uitgang, alsof hij het vaker gedaan had en ging onmiddellijk opzij. Een ander groot wezen groette de reus met iets wat op een saluut leek. Finney's bewegingen waren langzamer, voorzichtiger, als toen hij voor het eerst

op waterski's stond. Dit was tenslotte de eerste keer dat hij stierf. De menigte die hij aan de andere kant kon onderscheiden werd met iedere stap groter. Sommige gezichten herkende hij niet, vele wel. hij nam de laatste stap - of was het de eerste - en ging de nieuwe wereld binnen. Toen hij door de uitgang ging - of was het de ingang - over de drempel, ademde hij zijn eerste teug hemelse lucht in. Het was een verwonderd inademen van de schoonheid van deze plek en de pracht van zijn bewoners" (blz. 60).

Terwijl we over Finney vele dingen lezen vernemen we van Doc alleen dat hij vermoedelijk zelfmoord heeft gepleegd in het ziekenhuis door zijn luchtslang uit zijn keel te trekken. Omdat hij niet als invalide zijn leven wilde slijten? Daarover blijven we nog even in het ongewisse.

Na de begrafenis van Doc en Finney gaat Jake weer aan het werk. Maar op zijn werk krijgt hij een berichtje met de woorden: "Het was geen ongeluk". Jake gaat de ware toedracht van het ongeluk onderzoeken en komt daarbij in aanraking met fundamentalisten van de pro-lifebeweging. Finney en zijn vrouw Sue waren daarbij aangesloten en Sue maakt zich daar nog altijd sterk voor. Over Doc ontdekt Jake een aantal dingen die hij nooit achter zijn vriend gezocht had. Doc heeft een heel aantal abortussen op zijn naam staan en bovendien was hij verwickeld in een ethisch schandaal. Deze dingen en vele andere zetten Jake aan het denken over de zin van het leven en uiteindelijk komt hij tot bekering. Jake neemt weer contact op met zijn ex-vrouw en probeert een goede vader te worden voor zijn dochter Carly. Tussen alle belevenissen van Jake door, lezen we wat Finney allemaal in de hemel meemaakt. Ik geef hier een aantal passages weer om een indruk te geven van de manier waarop Alcorn schrijft over de hemel. Finney maakt mee hoe in zijn dochter Angela een kind verwekt wordt.

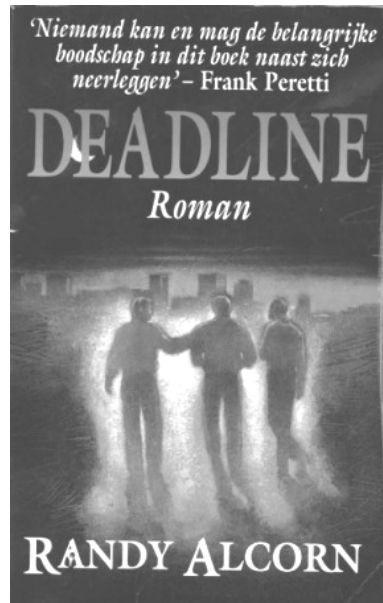
"Een ogenblik geleden had hij nog door een reuze-telescoop gekeken en de verre wonderen van Elyons universum bestudeerd. Maar nu leek het wel of Finney in een andere dimensie geworpen werd, noch in de hemel, noch op aarde. Hij had het gevoel of hij in een enorm theater naar een gebogen scherm zat te kijken. Zoiets als een planetarium, maar niettemin echt, niet gesimuleerd. Hij had het gevoel of hij veel kleiner geworden was, dat hij in iets - of in iemand - zat. hij was de voorkant van de camera, die op het punt stond iets groots van heel dichtbij vast te leggen. Voor hem bevond zich een grote bal, die krachtig

aangevallen werd door zwemmende draadjes met kleine kopjes. Zowel de bal als de draadjes behoorden bij levende wezens, maar waren zelf geen levende wezens. De draadjes zochten verwoed naar een opening in de bal en probeerden het nu hier, dan daar. Na een poosje verzwakten ze, legden zich bij hun nederlaag neer en verdwenen in het niets. Een voor een vielen ze af, totdat alle aandacht gericht werd op een draadje, dat hoop en belofte uitstraalde. Ja, het drong binnen en ging de bal in en veranderde die op de een of andere manier, goot er leven in. Zonder elkaar waren zowel de bal als de draadjes incompleet. Maar samen produceerden ze iets geheimzinnigs, iets dat naar Finney's gevoel de magie van het leven was. (...) Plotseling werd hij omgeven door krachtig gezang. Hij had het lied nog nooit gehoord, maar nadat hij het refrein een keer gehoord had, kende hij het. Het was een lied over Elyon - over zijn majesteit, zijn grootheid en macht als Schepper. Nu zag Finney dat hij niet de enige was, die deze opmerkelijke gebeurtenis aanschouwde, maar dat hij omringd werd door vele anderen, die net zo geboeid toekeken" (blz. 220).

Finney krijgt van alle kanten felicitaties omdat hij opa is geworden. Ook zijn beschermengel Zyor feliciteert Finney met deze conceptie. "Gefeliciteerd, meester. Angela is een godvrezende jonge vrouw. Je hebt haar opgevoed in de wegen van de Almachtige. Ze zal een goede moeder zijn voor dit meisje, net als haar moeder voor haar was. En de vader is een godvrezend man - Angela heeft onder jouw leiding een goede keuze gemaakt. Elyon is blij met hen".

Finney kan vanuit de hemel ook op de aarde neerkijken en zien wat daar gebeurt. "Het feest werd plotseling verduisterd door een besef dat er in de duistere wereld iets gebeurde, iets dat op een of andere manier met hem te maken had. Finney's gedachten gingen eerst naar Jake en toen naar Jake's tienerdochter Carly. Ja, dat was het. Carly was in moeilijkheden en Jake wist het niet. Maar Finney werd opgeroepen tot gebed. Hij haastte zich naar de hemelpoort".

Veel wonderlijke dingen worden van de hemel verteld en we lezen dat Finney volmaakt gelukkig is. Volgens Alcorn leer je Gods wijsheid kennen door je fouten die je op aarde (in de duistere wereld) gemaakt hebt. Nooit zul je volledig kennen, maar altijd weer verwondert zijn van Gods Wijsheid en Macht. Je hebt tijd om te leren, te groeien in kennis en te genieten van de mooie dingen die je in de hemel tegenkomt.

Bijna aan het eind van het boek vernemen we ook hoe het met Doc is afgelopen. Hij is in de hel terecht gekomen. Ik wil hiervan ook een passage citeren. *“Waar was iedereen? Doc had zich nog nooit zo ontzettend alleen gevoeld. Hij wachtte tot er iemand zou komen, een burger van dit rijk, om hem wegwijs te maken, om hem de regels uit te leggen, de grenzen en de mogelijkheden van deze wereld. Er was een onzichtbare omheining. Hij kon het voelen. Een begrenzen muur, waar je niet doorheen kon. Een ijzeren gordijn, dat hem insloot en iedere ontsnapping onmogelijk maakte. Dit was opsluiting. Nog erger, het was eenzame opsluiting. Hij bleef hopen dat het slechts tijdelijk was”* (blz. 458). De hel wordt verbeeld als een oneindig niets, waarin je ronddraait in de eindeloze cirkels van je eigen gedachten.

Na heel veel spuurwerk ontdekt Jake de onthutsende waarheid achter het fatale auto ongeluk. Een ontknoping die voor de lezer als een verrassing komt. Deadline eindigt, zoals je van een roman verwacht, met een happy end.

Beelden bedenken

Iedereen vraagt zich wel eens af hoe de hemel eruit zal zien. Hoe we daar zullen leven, of daar fietsen en auto's zijn. Eten we ook in de hemel? Allemaal vragen waar we in de bijbel geen pasklaar antwoord op vinden. Sommige dingen heeft God ons geopenbaard. Zo weten we dat we nooit meer honger zullen hebben of dorst (Op. 7:16). We zullen onsterfelijk zijn (Luk. 20:36), en stralen van geluk (Mat. 13:43). Nooit meer zwak en vergankelijk (1 Kor. 15:42 en 43), maar met een verheerlijkt lichaam, gelijk aan dat van Christus (Fil. 3:21). Prachtige vooruitzichten!

Naast deze geopenbaarde dingen zijn er heel veel dingen onduidelijk en door God verborgen gehouden. De Here Jezus zegt dat het eeuwige leven de kennis is van God en van zijn Zoon Jezus Christus (Joh. 17:3). Dat te weten moet ons genoeg zijn. De vooruitzichten die God ons geeft in zijn geopenbaarde Woord moet voor ons genoeg zijn om te verlangen naar het einde, wat voor ons geen einde is. Waarom willen we dan meer weten? Waarom geven we dan invulling aan de gaten die God heeft opengelaten? Is het inderdaad zo als Randy Alcorn zegt in zijn nawoord, dat God ons verbeeldingskracht heeft gegeven om aanvullingen te bedenken bij bijbelse gaten en te fantaseren over niet geopenbaarde dingen? Hoe moeten we dan denken over een gebod als het tweede gebod, waarin God duidelijk zegt dat we geen (gesneden) beelden mogen maken van wat in de hemel is, nog op de aarde, nog onder de aarde, om die te vereren of daarop vertrouwen te stellen?

Het hele oude testament door zien we hoe zwaar God de zonde tegen het tweede gebod opneemt. Denk aan de geschiedenis van Israel met het gouden kalf (Ex. 32) of van Jerobeam met zijn twee gouden kalven (1 Kon. 12-14). Waarom duld God deze zonde niet en straft hij zo verpletterend? Omdat deze zonde je aftrekt van het geloof in de onzichtbare en majesteitelijke God! Geloof is vertrouwen op onzichtbare dingen en wanneer we God zien is geloof niet meer nodig. Dat is de essentie van het tweede gebod. Abraham wist niet wat God voor hem in petto had, maar toch ging hij naar Ur der Chaldeeën, vertrouwend op Gods beloften. Deze beloften zijn voor ons zichtbaar en tastbaar geworden in het werk van onze Heiland, Jezus Christus. Wij kunnen God niet zien, maar toch mogen we in geloof vertrouwen op Zijn beloften. *“Niemand heeft ooit God gezien; de eniggeboren Zoon, die aan de boezem des Vaders is, die heeft Hem doen kennen”* (Joh. 1:18).

Ruimte voor verbeeldingskracht?

In het nawoord geeft Randy Alcorn een verantwoording van zijn schrijven over de hemel. Hij beroept zich op de door God gegeven verbeeldingskracht waarmee hij op een bijbelse manier het leven na de dood beschrijft. Wanneer ik aan verbeeldingskracht denk zie ik gelijk fictieve beelden voor me. Fantasie, menselijke bedenksels, dat is fictie. Romans zijn vaak fictief. De personages zijn bedacht door de schrijver en ook de scènes zijn zo bedacht dat ze passen in het verhaal dat de schrijver wil vertellen. Deadline is ook een roman (het staat levensgroot op de omslag). Alleen is Deadline geen gewone roman, maar een op speculaties gebaseerde uitwerking van het leven na de dood. Een fantasiehemel die aan ons als lezer wordt voorgeschoteld en daardoor ons een vertekend beeld geeft van het leven met God.

Een vertekend beeld van God! Daar schuilt het gevaar van Deadline. Want geeft God inderdaad ruimte om onze verbeeldingskracht te laten voeden en sturen door de Schrift en daardoor de Schrift aan te vullen? In artikel 7 van de geloofsbelijdenis leren wij de volkomenheid van de Heilige schrift. Artikel 7 spreekt als volgt: *“Het is verboden aan het Woord van God iets toe te voegen of daarvan af te doen (Deut. 12:32). Daaruit blijkt duidelijk dat wat daarin geleerd wordt, volmaakt en in alle opzichten volledig is”*.

God heeft ons prachtige dingen over Zijn komende Koninkrijk geleerd. Alles wat wij daarover zeggen of denken zijn menselijke speculaties en doen af aan Zijn heerlijkheid. Gods Woord is volkomen. Hij geeft geen ruimte voor fantasie of menselijke bedenksels die invullen wat Hij niet heeft geopenbaard. Wie dat doet maakt zichzelf een beeld van God en zondigt

daarmee teen het tweede gebod. En wie teen één gebod van God ingaat, zondigt teen al Gods geboden. Hou je dus verre van verbeelding en fantasie over de dinge die God verborgen heeft gehoude. Doe soals Timoteüs hierover schryft: “Blyf gij echter by wat u geleerd en toevertrouwd is, wel bewus van wie gij het hebt geleerd, en dat gij van kindsbeen af de heilige skrifte kent, die u wijs kunnen make tot zaligheid door het geloof in Christus Jesus” (2 Tim. 4:14 en 15).

Tot slot

Randy Alcorn schryft in zyn nawoord tenslotte dat hij in zyn beskrywing van het leven na de dood zoveel moegelyk getracht heeft de bybelse leer weer te geve. *“Ik heb de bybelse beskrywinge van het leven na de dood zorgvuldig bestudeerd en getracht alleen die ideeën en beskrywinge te verwerke, die een bevestiging of in ieder geval geen schending zyn van enige bybelse leer. Hoewel veel dinge in dit boek buitenbybels zyn, heb ik getracht nergens onbybels te zyn, alhoewel mense daar gezien hun verskillende achtergronde natuurlik verskillend op zullen reageren, wat wellicht aanzienlike meningsverskillen kan opleveren”.*

In het voorgaande hebben we gezie dat het willen verklare of uitwerke van Gods Woorden leidt tot zondigen teen het tweede gebod en daardoor teen

alle gebode van God. Niets mogen we afdoen van het Woord, maar ook niets toevoegen. Hoe Alcorn aan het onderscheid buitenbybels en onbybels komt weet ik niet, maar mijns inziens is buitenbybels en onbybels hetzelfde. De manier van skrywe over de hemel en hel, soals Randy Alcorn dat doet, is dan ook beslist niet gerechtvaardigd en zeer roekeloos.

Het is goed om stil te staan by het feit dat de deadline voor ons allemaal nadert en dat we ons daarvan meer bewus zouden moete zyn. De roman Deadline zet aan tot nadenken over onze lewenshouding en motiwatie, maar dat weegt niet op teen alle onbybelse praat over engelen, hemel en hel. Ik wil dit boek dan ook beslist niet aanbevelen.

De deadline nadert, maar voor ons betekend dat geen einde, maar een nuw begin. Laten we daar vol geloof en vertrouwe naar uitzie en vasthoude aan Gods geopenbaarde Woord. Nu zie we nog door een spiegel in raadselen, maar straks van aangezicht tot aangezicht. Nu ken ik onvolkomen, maar dan zal ik ten volle kennen, soals ik zelf gekend ben! “Deze woorden zyn getrouw en waarachtig, en de Here, de God van de geeste der profete, heeft zyn engelen gezonde om zyn knechte te tone hetgeen weldra geschieden moet. En zie, Ik kom spoedig. Zalig hij, die de woorden der profete van dit boek bewaart” (Op. 22:6 en 7).

Nog iets

VERJAARSDAE

Bethal		Sandra Scheltens	20-Aug	Risella Miske	20-Jul
Elize Botha	25-Aug	Wietske Douma	26-Aug	Henk van der Veen	24-Jul
		Mirjam Raimond	31-Aug	Tineke Hagg	28-Jul
Johannesburg		Maranata		Christiaan Zielman	1-Aug
Riekert van Lith	2-Jul	Elisabeth Aartsma	20-Jul	Erik-Jan de Wit	2-Aug
Maryna Bijker	22-Jul	Linda de Vente	25-Jul	Wilma Lubbinge	3-Aug
		Ria de Vries	2-Aug	Hilde Ros	5-Aug
Kaapstad				Laurike Bosker	21-Aug
Antionette Raimond	1-Jul	Pretoria		Albert Smit	22-Aug
Marc Douma	6-Jul	Martyn Ros	1-Jul	Anja Kamphuis	22-Aug
Margreet Moes	6-Aug	Ruard Stolper	2-Jul	Martin Kamphuis	22-Aug
Clara van der Vinne	6-Aug	Leonie Schoeman	10-Jul	Theo de Vries	29-Aug
Carina van Alten	6-Aug	Marlies Kleyn	17-Jul		
Ewart Antonides	10-Aug				

Sperdatum vir die volgende uitgawe:
27 Julie 2002